

Nordic educational network for innovative climate reporting 2021 - 23

ARTIKEL: [Bæredygtig udvikling](#), [Kompetenceudvikling](#), [Nordplus resultater](#)

Norden samarbejder om at udvikle klimajournalistikken

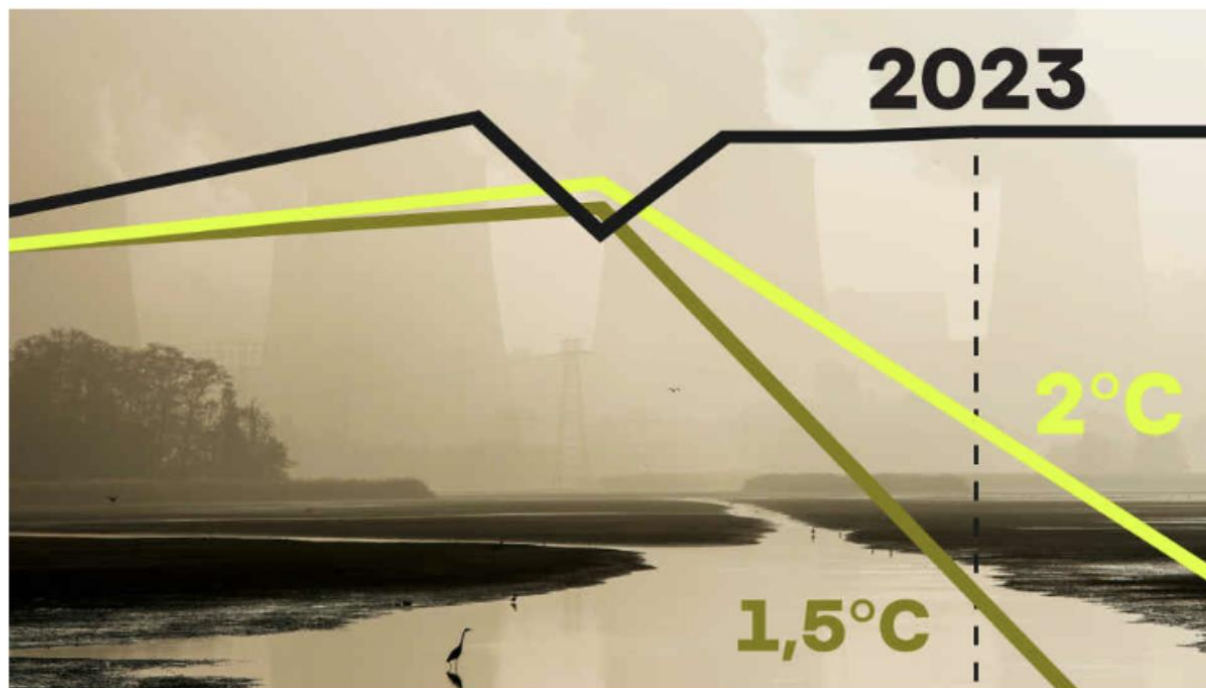
Tre af de største spillere indenfor journalistisk efteruddannelse er gået sammen om at udvikle redskaber og kurser til nordiske journalister, der vil formidle klimakrisen på nye måder.

John Frølich på ekspedition ved Isfjorden i Grønland.

Who?

KLIMA | I GÅR KL. 15:00

Verden har kurs mod en katastrofal temperaturstigning: 'Ikke en fremtid, nogen af os ønsker'

KLIMA | 15. NOV KL. 15:20

Trods årtiers advarsler: Mængden af drivhusgasser i atmosfæren slår rekord - igen

Nyheder

Menneskeheden er på tynd is - og den smelter hurtigt, siger generalsekretær om klimarapport

Figure 11. Proportion who avoid climate change news for each reason

All countries

The news related to climate change is untrustworthy or biased

I feel like there is nothing really new in the news related to climate change

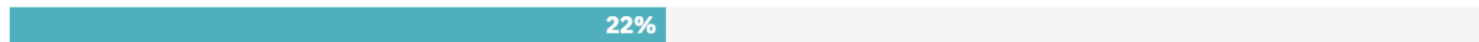
The news related to climate change has a negative effect on my mood

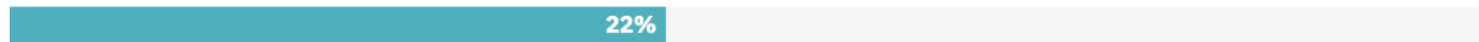
I am worn out by the amount of news related to climate change there is these days

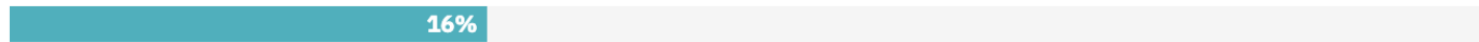
There is too much news coverage related to climate change

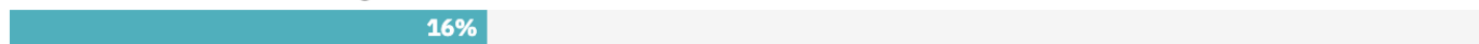
I don't feel like there is anything I can do with the information

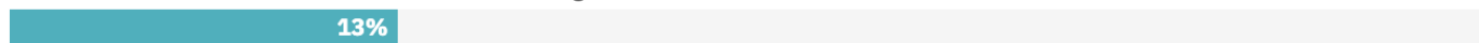
The news related to climate change leads me to having arguments that I'd rather avoid

The news related to climate change is hard for me to follow or understand

I don't have the time for news related to climate change

Q22. You said you actively try to avoid news on climate change. Why is this? Base: All that always/often avoid news on climate change = 2183.

[Get the data](#) • [Embed](#)

Other challenges and dilemmas

Windmills vs. indigenous rights?

2009/2023 KL 12:41

Greta Thunberg fjernet af politiet under same-protester i Norge

Aktivister protesterer mod, at to vindmølleparker stadig er i sving i same-territorier trods højesteretsdom.

DEL ARTIKLEN | GEM PÅ LÆSELISTE

Greta Thunberg slæbes væk af politiet. Foto: Javad Parsa/NTE

Klima- og miljødemonstranter, der har blokeret flere ministerier i Norge, er onsdag formiddag blevet fjernet ved finansministeriet i den norske hovedstad.

Blandt de demonstranter, der blev fjernet, var den svenske klimaaktivist Greta Thunberg.

Swedish climate activist Greta Thunberg arrested after protests against windmills in Norway

JP Jyllands-Posten, Denmark

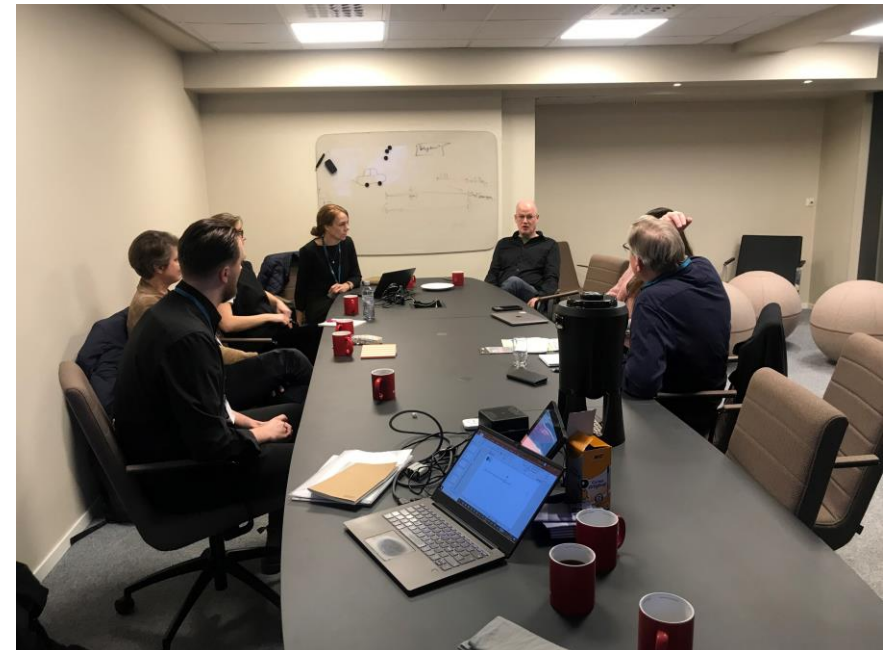

Why this project ?

- Climate Change will affect all aspects of life in the Nordic region
- To mitigate and adapt to the climate change requires political decisions and changed habits
- Support to political decisions and change of habits requires informed citizens
- Informed citizens requires trustworthy media
- Trustworthy media requires educated journalists
- Educated journalists requires access to up-to-date data, sources, tools in reporting
- Educating journalists needs development of up-to-date educational tools

How ?

- Mapping of existing education activities
- Defining needs for future education
- Conducting focus group interviews with local journalists
- Inviting climate experts to evaluate current climate reporting
- Developing new innovative training formats
- Testing new course and training formats
- Developing a digital toolbox for journalists

What? - concrete results

- ❑ New approaches to existing curriculum
- ❑ Pan-Nordic Preparation course before COP-28 in Dubai
- ❑ Pan-Nordic course in climate reporting for local media
- ❑ A digital toolbox - Klimatverktygslådan

Under de kommande decennierna kommer klimatförändringarna att påverka livet i Norden på alla fronter, både ekonomiskt, politiskt och i relation till vardagsliv, sysselsättning, hälsa och beteende.

Media och journalister är befolkningens främsta kunskapskälla om dessa förändringar, dess konsekvenser och möjligheter att förändra och påverka regeringarnas klimatmål och program fram till 2030.

Det behövs journalister på både lokala, regionala och nationella medier som kan integrera klimataspekten i den löpande journalistiken och nyhetsbevakningen – och att de kan göra det över landsgränserna. Här har vi samlat användbara länkar och information för journalister som bevakar klimatet.

I en gemensam satsning under 2023 samlade **Nordisk Journalistcenter (DK)**, **Medieinstitutet Fojo (SE)** och **Institutt for journalistikk (NO)**, med stöd från Nordiska ministerrådets NORDPLUS-program, skapades en särskild **nordisk klimatverktyglåda** som samlar de viktigaste digitala verktygen för journalister och redaktörer i Norden.

Internationellt

EU

Fact-checking

Sverige

Danmark

Norge

<https://fojo.se/klimat/>

Solution oriented
journalism -
provide
knowledge, hope
and options for
action

Fyens Stiftstidende

252. ÅRGANG UGE 20 NR. 133 KR. 30,00

Mandag 15. maj 2023

Fyn går agurk

Hvert år kasseres tonsvis af mad på Fyn, og produktionen af mad belaster klimaet hårdt. Derfor undersøger vi i to uger, hvordan du får lækker klimamad, og hvordan vi i fællesskab kan ændre madens klimaaftryk.

Fyens Stiftstidende Fyns Amts AVIS **T2 FYN**

1. sektion 2-5

Foto: Shutterstock Fotomontage: Wayne Southwell

To gode råd

Det kan du gøre

Gå efter danske grøntsager og grøntsager med gule datomærker på. Danske grøntsager skal ikke transporteres langt, og det minimerer CO₂-udledningen. Ved at købe datovarer reducerer du madspild.

Det kan vi gøre i fællesskab

Der findes masser af digitale løsninger på madspild. Med "Too good to go" kan forretninger sælge gode overskudsmadvarer billigt til forbrugere. I appen "For resten" fra Forbrugerrådet Tænk kan man hente viden om madvarers holdbarhed, opbevaring og tip til at bruge madrester.

Eva Poulsen vender og vurderer rutineret poserne med færdiggrønt i Netto på Nyborgvej i Odense. Kvaliteten skal være i orden, og varen skal helst være dansk, så transporten fra gartneri til butik ikke har været for lang. Foto: Michael Bager

Eva hjælper klimaet ved at købe sæsonvarer og spotte datomærker

Store kleser med blå-mønstre hives ombord. Selv om en kutter på diesellole ikke kan betegnes som særligt klimavenlig, er maskinerens samlede klimaaftryk forbløffende lavt - sågar lavere end grøntsager. Foto: Mette Mark

Her er din guide til at spise mere klimavenligt

Er oksekød på tallerkenen virkelig så slemt for klimaet? Og er alternativet at spise grøntsager i bunkevis? Find svarene i denne mad-klimaguide, som fastslår, at særligt én madvare fra havet er regulær superfood.

Jon Bøge Søholt
jbo@fyens.dk

PH: De findes mange steder ved de fynske kyster - for eksempel i Helnæs-bugten og i Færøund ved Middelfart - og de er en decideret superklima-madvare.

Blåmuslinger kan spises i læssevis stort set uden at belaste klimaet, og samtidig er muslingekødet fyldt med næring. Det blålige skaldyr indtager sågar førstepladsen over de mest klimavenlige madvarer i Den Store Klimadatabase fra klimatenkanten Concito.

Når der produceres ét kilo muslinger, udledes det blot 0,22 kilo klimaskadelig CO2 til atmosfæren. Til sammenligning er udledningen 34 kilo CO2 for et kilo hakset oksekød - altså, 155 gange mere.

Det viser klimadatabasen, som tilbereder enorme forskelle på, hvor meget produktionen af forskellige madvarer belaster klimaet.

Med afsæt i databasen har Fyens Stiftstidende, Fyns Amts Avis og TV2 Fyn sammensat tre lister, der viser en række madvarers klimaaftryk. Aftrykket er beregnet på blandt andet landbrug, forarbejdning, emballage og transport og er opgjort i madva-

rens CO2-aftryk per kilo. CO2e står for CO2-ækvivalenter, som betyder, at der udledes CO2 eller en anden klimaskadelig drivhusgas, for eksempel metan.

For mange prutter og bøvses
Men hvorfor er blåmuslinger så gode?

Kort fortalt hjælper de med at rense havvandet, og de optager kvælstof fra spildevand og fra landbrugs gylle og gødning, som siver fra markerne ud i fjorde og have.

Så samtidig er "produktionsen" af muslinger meget simpel og dermed klimavenlig. De skal hverken fodres eller medicineres, de skal bare have en line at vokse på, hvor de hurtigt formerer sig. Muslingeproduktionen kræver næsten ingen energi, og derfor udleder produktionen næsten heller ikke noget CO2.

Og nå ja, muslingerne har et højt indhold af proteiner, A- og E-vitamin, zink og omega-3 fedtsyrer.

Fisk og skaldyr har generelt et lavere klimaaftryk end kød, så derfor er det en god ide at vælge fisk frem for kød. Forskellige typer af fisk og skaldyr har dog forskellig klimapåvirkning. Muslinger og marineret sild har for eksempel et lavt klimaaftryk, mens klimaaftrykket er højere for

Fyn går agurk

Hvert år kasseres tonsvis af agurker, æbler og andre madvarer på Fyn. Det belaster klimaet hårdt.

Derfor går Fyens Stiftstidende, Fyns Amts Avis og TV2 Fyn opark med en klimakampagne over to uger.

Og vi stopper ikke ved agurkernes. Vi undersøger, hvordan du får lækker, klimavenlig mad på tallerkenen, og hvordan vi følelsesboks kan ændre madens klimaaftryk.

Kontakt os med spørgsmål og tip på agurk@fyens.dk

rejer og fladfisk, skriver Forbrugerrådet Tænk om at spise klimavenligt og tilføjer: - Kød har et højt klimaaftryk i forhold til for eksempel grøntsager og bælgfrugter. Oksekød og lamme kød har en særlig stor klimabelastning. Køer og andre drøvtyggere er særligt klimabelastende. De prutter og bøvses metan, og der opstår lattergas fra dyrenes afføring. Begge dele er stærkere drivhusgasser end CO2.

Når i muslingesuppen

En ting er dog, at blåmuslinger i sig selv er en meget klimavenlig madvare. Noget andet er, når den tilberedes. For klimaaftrykket bliver højere,

hvis man eksempelvis laver dem som dampede muslinger - moules marinières - med hvitvin, brøddig, løg, persille og fløde. Grøntsagerne er gode for klimaet, men en italiensk hvitvin og især fløden hæver det samlede CO2-aftryk til 6,8 kilo for et kilo moules marinières.

Det svarer cirka til klimaaftrykket fra dybfrysens, panerede rødspættefileter og er kun lidt bedre end aftrykket fra ølsekøds-bouillonterninger. Men, og det er et stort men, så er moules marinières' klimaaftryk på 6,8 kilo CO2 beregnet ud fra ét kilo af hver madvare. Og en liter hvitvin og en liter fløde er trods alt lige i overkanten til retten.

Forbrugerrådet Tænk skriver klart og tydeligt, at grøntsager er den mest klimavenlige mad.

Grøntsager er den type mad, der belaster klimaet mindst. Særligt grove grøntsager som rodfrugter og kål har et lavt klimaaftryk. Spiser du sæsonens grøntsager, er du med til at mindske energiforbruget til at køle, fryse og transportere grøntsagerne.

Bønner, ærter, linser og andre bælgfrugter er en god kilde til protein, og de har en klimabelastning, som er næsten 50 gange lavere end oksekød. Grøntsager, frugt og nødder indeholder også protein.

Formålet med Concitos klimadatabase er at have et værktøj, som for eksempel kan bruges til opskrifter, undervisning og som grundlag for et fødevarer-klimamærke. Klimadatabasen modtog Nordisk Råds miljøpris 2021.

Nyhedschef:
Susanne Schmidt Fætrup
6545 5121, sso@fyens.dk

Nyhedsredaktør:
Helene Krøyer
6545 5208, hky@fyens.dk

Journalister
Birgit Bekker 6545 5195, bba@fyens.dk
Mina Vibe Petersen 6545 5223, mv@fyens.dk
Rikke Louise Petersen 6545 5188, mlp@fyens.dk
Sophie Lysholt Hansen 6545 5850, slh@fyens.dk

Din mad gør en forskel for klimaet

Når mad produceres, udledes der CO2 eller andre klimaskadelige gasser til atmosfæren. Men der er enorm forskel på, hvor meget drivhusgas madvareproduktionerne står for. Fyens Stiftstidende og TV2 Fyn har sammensat tre lister over madens klimadukse, klimasyndere og blandede hverdagsfavoritter. Listerne er opgjort efter, hvor meget CO2 der udledes ved produktion af ét kilo af madvaren.

De bedste

1. Muslinger **0,2 kilo CO2**
2. Vegansk bacon **0,3 kilo**
3. Kål **0,3 kilo**
4. Gulerødder **0,3 kilo**
5. Porre **0,3 kilo**
6. Kartoffel **0,4 kilo**
7. Havredrik **0,4 kilo**
8. Hønsbouillon **0,4 kilo**
9. Pære **0,4 kilo**
10. Minimælk **0,5 kilo**

De værste

1. Oksemørbrød **152 kilo CO2**
2. Oksetyndsteg **81 kilo**
3. Roastbeef **46 kilo**
4. Culottesteg **46 kilo**
5. Pulled beef **38 kilo**
6. Købab **36 kilo**
7. Hakket oksekød **34 kilo**
8. Oksekødspegepølse **34 kilo**
9. Lammekølle **27 kilo**
10. Chili con carne-færdigret **21 kilo**

Hverdagsfavoritterne

1. Letmælk **0,6 kilo CO2**
2. Fuldkornsrugbrød **0,6 kilo**
3. Havregryn **0,9 kilo**
4. Banan **0,9 kilo**
5. Flødede tomater **1,3 kilo**
6. Pasta, rå **1,7 kilo**
7. Kyllingebryst **3,4 kilo**
8. Leverpostej **3,5 kilo**
9. Smør **3,9 kilo**
10. Kaffe **10,1 kilo**

Kilde: Den Store Klimadatabase fra klimatenkanten CONCITO

Grafik: Lief Nermark

One Nordplus project leads to another

NJC.DK

**Norden, NATO og Rusland. Krigen, der ændrer alt –
nye journalistiske opgaver - Nordisk Journalistcenter**

Solution oriented journalism - provide knowledge, hope and options for action

32 | Uge 12 | marts 2024

Sådan: CO2-udledningen fra biler halveret siden 2018

Motor: Den danske bilpark lettede sit klimaaftryk med flere elbiler i 2023. På blot fem år er udledningen halveret.

Nyt rejsekatalog 2024

Endagsture:

- 17.04. Rundvisning på TV2 Kvægtorvet
- 02.05. Det nye og gamle København **NYHED**
- 15.05. Fattiggården i Svendborg **NYHED**
- 29.05. Kim Larsens Christianshavn
- 07.09. Fejå
- 19.10. Sprogø

Rejser:

- 11.06. Sønderjylland – 4 dage
- 02.08. Faaborg og Rosenfestival – 2 dage **NYHED**
- 06.08. Svenske skærgård – 4 dage **NYHED**
- 18.08. Mariehaven og Fanø – 2 dage **NYHED**

Cirkusrevyen – Tivolirevyen – Nykøbing Falster Revyen – Og meget mere...

HAFNIA REJSER
Tlf. 59 43 11 41

“Vi er stolte over, at vores produkter er med til at nedbringe Danmarks CO2-udledning og er en stor del af løsningen på at nå Danmarks ambitiøse klimamålsætninger.”

Man skulle tro, at ovennævnte citat stammer fra en virksomhed, som producerer plantebøtter eller har opfundet en måde at støvsuge CO2 ud af luften, men det kommer – overraskende nok – fra Mads Rørvig, adm. direktør i De Danske Bilimportører.

Baggrunden er den glædelige nyhed, at CO2-udledning fra nye danske biler ifølge importørerne ‘rasler ned’.

Således viste en opgørelse fra 4. kvartal 2023, at de danske bilers CO2-udledning under kørsel på 5 år er knap halveret. I 2019 var udledningen for nye danske personbiler under kørsel gennemsnitligt på 136 gram CO2 pr. kørt kilometer. Nu er tallet faldet til 77 gram CO2 pr. kørt kilometer, altså et fald på 58 gram pr. kørt kilometer og tæt på en halvering på blot fem år. Udledningstallene er opgjort

nised Light Vehicle Test Procedure (WLTP).

Det er det boomende el-bussalg, som sætter strøm til udviklingen. Hver tredje nye bil på de danske veje var sidste år en elbil, svarende til over 40.000 nye elbiler i Danmark alene i 2023. Da elbiler er nul-emissionskøretøjer skæpper de godt i statistikkerne.

“De nye biler - og særligt elbilerne - er vitale for at reducere CO2-udledningen i Danmark. Bilproducenterne arbejder konstant på nye og effektive løsninger, og vi kan se på udledningstallene, at det virker,” siger Mads Rørvig i De Danske Bilimportørers nyhedsbrev

Den danske bilpark er under udvikling til fordel for CO2

CO2 emission from cars reduced 50% since 2018

Local Newspaper, Denmark